

Stuk in Toneelschuur op de planken

Leny Breederveld zit vast in Happy Days van Samuel Beckett

DOOR JOS SCHURING

HAARLEM - „Happy Days is een tour de force omdat ik heel veel aan het woord ben. Het is een bijna solovoortelling en vanwege al die tekst moet ik vooral zoeken naar de juiste toon en de afwisseling daarin. Dat is moeilijk.”

Leny Breederveld speelt Happy Days van de Ierse toneelschrijver Samuel Beckett. Daarin zit een vrouw eerst tot haar middel vast in het zand en later zelfs tot haar hals. Waarom ze daar zit, weten we niet. Beckett gaf

nooit enige toelichting op zijn werk.

Op de achtergrond is een man aanwezig. De hoofdpersoon praat de hele tijd. De man van wie duidelijk wordt dat zij een geliefde was van de vrouw, reageert soms, maar nooit uitvoerig. Samen met Wachten op Godot dat een week later ook in de Toneelschuur is te zien in een uitvoering van Oostpool, behoort Happy Days tot het beste werk van de beroemde Ierse toneelschrijver.

Breederveld maakte tot een aantal jaren geleden deel uit

van Carver, maar is sindsdien steeds meer 'echt toneel' gaan spelen in plaats van op mime en improvisatie gebaseerde producties zoals Carver deed. Ze was al jaren lang gefascineerd door Happy Days. „Ik was voorheen een fan van Beckett en heb zo vaak gedacht, wat jammer dat ik niet in Wachten op Godot kan spelen. Pas anderhalf jaar geleden ben ik Happy Days gaan lezen en toen dacht ik meteen dat ik dat wilde gaan doen.”

absurdistisch

Breederveld is vooral gefascineerd door het absurdistische dat de toneelteksten van Beckett kenmerkt. „Het is natuurlijk geweldig dat een vrouw die vast zit in het zand en daar niet weg kan, wel gewoon haar rituelen blijft volgen. Ze is bezorgd dat haar tandpasta op is, ze is uitvoerig bezig met haar lippenstift. Dat een vrouw die letterlijk en figuurlijk vast zit, toch dat soort triviale dingen blijft doen vind ik grappig en erg tegelijk.”

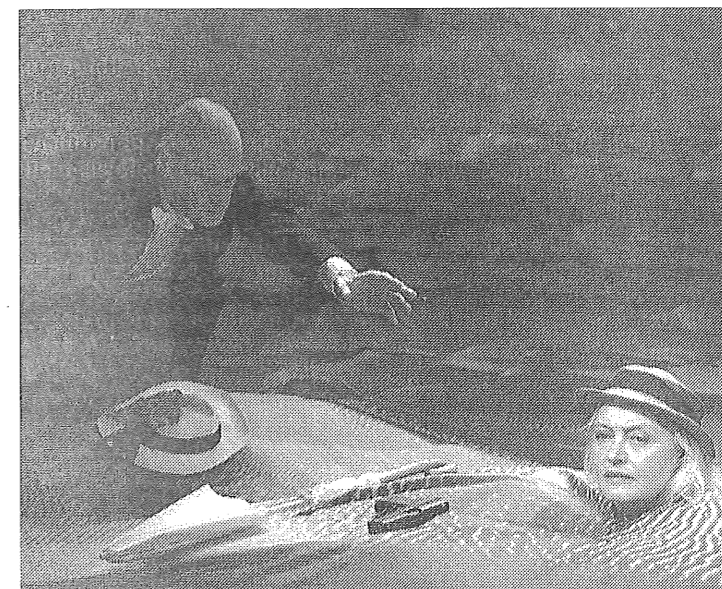
En daarmee zijn we dan ook weer terug bij Carver die de uit-

vergroting van menselijke tragiek als vast kenmerk had. „Maar wel met het verschil dat we bij Carver alles zelf bedachten en ik hier dus met een bestaande tekst werk.”

Is Happy Days uiteindelijk een optimistisch verhaal? Na enig nadenken: „Dat geloof ik niet. Ik denk dat het veel meer een verhaal is over vergankelijkheid en angst voor veranderingen. Ook denk ik dat het gaat over wat mensen kunnen doen als ze dus letterlijk en figuurlijk vast zitten. Dat ze tegen die man blijft praten, ook al zegt

die niet veel terug, is frappant. Die man geeft haar toch een doel, terwijl hij nauwelijks iets doet. Mensen peppen zich zelf dus op en dat is natuurlijk een manier om je zelf te beschermen. Daarmee gaat het dus ook over hoe je met angst omgaat. Dat zulke serieuze thema's gepaard gaan met humor, is heerlijk om te doen.”

Happy Days, in de Toneelschuur van donderdag 19 t/m zaterdag 21 november (première). Spel: Leny Breederveld, Dik Boutkan; regie: Ted Keijser, tekst Samuel Beckett.

Leny Breederveld (rechts).

PUBLICITEITSFOTO STEPHAN VAN HESTEREN

KLASSIEK / RECENSIE

COV eensgezind over symfonische golven

Het zal niet vaak gebeuren dat een koor een symfonie en een soloconcert op het programma heeft staan. En toch is dat precies wat COV Haarlem afgelopen vrijdag deed.

Met de monumentale 'Sea symphony' van de Engelse componist Ralph Vaughan Williams is dan ook iets bijzonders aan de hand. In elk van de delen is een hoofdrol weggelegd voor een koor. Samen met twee solisten bezingt het op teksten van Walt Whitman de zee. Het golvende water, dat alle continenten met elkaar verbindt, krijgt van dichter en componist een spirituele lading.

COV Haarlem en het Promenade Orkest maakten er een indrukwekkende reis van. Dirigent Harry Brassler toonde zich een betrouwbare stuurman. De energie die Vaughan Williams in kolkende climaxen onttekent, leidde hij in goede banen. Mooi bouwde hij de spanning op, om die op de juiste plaatsen weer weg te laten ebben. Prachtig was de sfeer in het verstilde 'On the beach at night' en pakkend het fluisterende slot.

Bariton Martijn Sanders bracht zijn partij met autoriteit. De sopraan van Hieke Meppe-link torede machtig boven alles uit, al ging dat wel eens ten koste van de klankschoonheid.

Ondanks het grote vocale aandeel is het stuk een echte symfonie. Het heeft de traditie van vier delen en een symfoni-

Matthias Havinga (orgel), vocale solisten, COV Haarlem en het Promenade Orkest o.l.v. Harry Brassler met werken van Poulenc en Vaughan Williams. Gehoord: 13/11, Philharmonie.

sche allure. Voor het koor heeft dat voor- en nadelen. De zangers kunnen zich meestentijds veilig nestelen in de instrumentale weefsels. Maar zo nu en dan gaan ze kopje onder in de woelende geluidsgolven van het orkest.

De scheepsvaart is een echte mannenwereld. Voor COV Haarlem geldt dat niet. Een handjevol heren moet opboksen tegen een zee aan sopranen en altten. Bassen en tenoren kwamen soms kracht te kort. Maar meestal scheerde het koor eensgezind over de golven.

Het Promenade Orkest liet het water opspatten met fraaie kleuren en rijpe harmonieën.

Naast Vaughan Williams' bijna vijf kwartier durende symfonie vormde het Orgelconcert van Poulenc eigenlijk een overbodig extraatje. Maar een aardig muzikaal cadeautje was het zeker. De jonge organist Matthias Havinga benutte de kleurenrijkdom van het Cavallé-Coll-orgel optimaal. Wel zorgden de overweldigende klanken van het instrument voor de nodige balansproblemen. Want de windkracht van het orgel blies het kernachtig spelende Promenade Orkest regelmatig omver.

WILFAND VAN DE KAMP

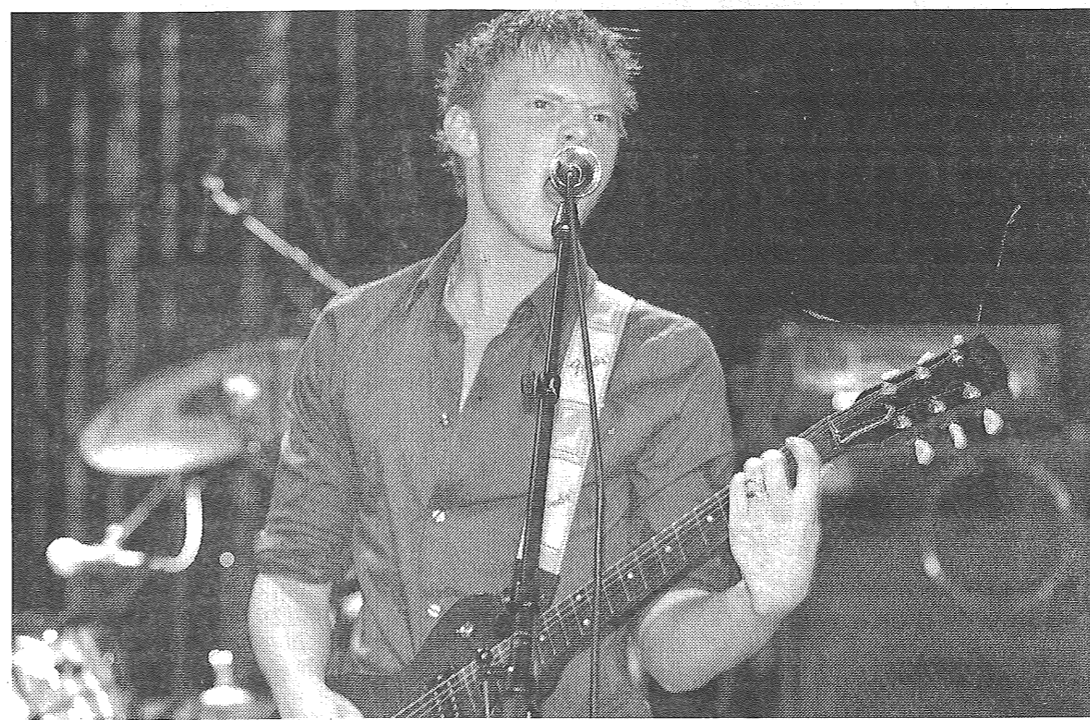
Velsenaren Nigel Wubbenhorst en Daan van Putten maken indruk Veel gitaargeweld op Bunkerrock

DOOR GERTJAN HUIJBENS

IJMUIDEN - Eigenlijk wilde gitarist Nigel Wubbenhorst helemaal niet zingen. Maar nadat een zangeres was opgestapt, moest hij wel. Maandenlang oefende hij op zijn kamertje, alleen zijn moeder mocht af en toe luisteren of hij progressie maakte.

Het resultaat was afgelopen zaterdag te horen tijdens Bunkerrock; we mogen die opgestapte zangeres wel dankbaar zijn. Met zijn zestien jaar is Nigel de jongste muzikant die zaterdagavond het podium van het Witte Theater in IJmuiden betreedt. De Velsbroekse frontman van Rarely Alive heeft echter de uitstraling van een volwassen vent. De manier waarop hij de hoekige riffs een stevige solo's uit zijn gitaar tovert en tegelijkertijd met een heldere en ruige stem de zang voor zijn rekening neemt, doet denken aan grote regionale voorbeelden als Wouter Planteydt ten tijde van Sjakol en Bart van Liempst van The Sheer.

De Brittop die de laatstgenoemde band speelt, geldt als een van de inspiratiebronnen voor het viertal uit Velsbroek en IJmuiden. Daarnaast is er ook goed geluisterd naar meer stevige bands als Greenday en bassist Nigel Kansen draagt zelfs een T-shirt van Motörhead. Op 19 december presen-

Rarely Alive met frontman Nigel Wubbenhorst.

FOTO UNITED PHOTOS REMCO VAN DER KRUIS

teert Rarely Alive in het Patronaat de eerste cd Selling Money, opgenomen in de studio van Jan Paul van der Meij in Wijk aan Zee.

Het tweemaaljarige Bunkerrock is in 2004 gestart op initiatief van Suzanne (SuuZ) de Groot, die daarmee de vele bands uit de Popbunker aan de Kromhoutstraat een podium

wilde geven. Inmiddels beperkte de IJmuidense promotor zich met haar festival allang niet meer tot deze oefenruimtes; het programma van de dertiende editie kent zelfs geen enkele band die oefent in de voormalige torpedobunker.

Twee van de vijf bands van zaterdagavond zijn min of meer ontstaan op de popafdeling van

het Amsterdams conservatorium, waar zangeres Suzanne net als haar plaatsgenoot Daan van Putten dit jaar hoopt af te studeren. Wezenlijk onderdeel daarbij is het formeren van een band en het spelen van zelfgeschreven materiaal. Hieruit zijn de bands Koffie en Gangster voortgekomen.

POP / RECENSIE

Rickie Lee Jones snerpt voor devote aanhang

Toen Rickie Lee Jones afgelopen vrijdag in het dankzij veel vrijkaartjes redelijk gevulde Patronaat haar concert begon, ging er een zucht van herkenning door de zaal. Niet alleen oogde ze met haar baret nog bijna precies zo als op haar befaamde debuutalbum uit 1979 behalve dat ze dertig jaar ouder geworden is ze opende ook met een klassieker van die plaat: 'Weasel and the white Boys Cool'.

Vertrouwd. Maar die zangstem, snerpend als nagels op een schoolbord zo erg was dat op de LP toch niet?

Ze is en blijft voor velen een heldin. En dan met name dankzij dat debuutalbum met de wereldhit 'Chuck E.'s in Love'. Daarna werd haar carrière er al snel een van pieken en dalen. Vooral dalen, om eerlijk te zijn. Pas sinds de eeuwwisseling mogen haar platen zich weer in bijna consequent lovende recensies verheugen.

Dat geld ook voor 'Balm in Gilead', het meest recente album van de vorige week vijftig geworden Jones.

Destijds, bij haar debuut, werd ze als blond meisje met gitaar vergeleken met Joni Mitchell die daar helemaal niet blij mee was! en om haar wat rauwe, jazzy manier van zingen met Tom Waits.

Die vond dat prachtig, want

Rickie Lee Jones
Gezien: vrijdag 13 november, Patronaat Haarlem

hij was stapelverliefd op haar. De twee hadden rond 1980 een tijdlang een relatie. Zoals het optreden van Waits echter een 'kunstje' begint te worden omdat hij steeds weer diezelfde doodstrochel er uit gooit, geldt dat in Haarlem ook een beetje voor het hoge gesnerp van Jones.

Aan de twee begeleidende musici ligt het niet. Gitarist Sal Bernardi en vooral de van zijn werk met Lou Reed bekende bassist Rob Wasserman zijn toppers die al decennialang met Jones spelen en zich feilloos aanpassen aan haar grillen en beperkingen.

Het tijt keert ten goede als ze repertoire begint te zingen van haar nieuwe album 'Balm in Gilead'. Nummers als 'Wild Girl', 'Bonfires' en 'The Gospel of Carlos Norman en Smith' blijken natuurlijker bij haar huidige stemgeluid te liggen en komen daardoor beter uit de verf.

Het publiek in het Patronaat is ruim anderhalf uur lang muistil, adoreert de zangeres en wacht op die ene hit. 'Chuck E.'s in Love', zingt ze echter niet.

PETER BRUYN